



# KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

HARDENER 008 7590

## KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

### 1.1 Tuotetunniste

Tuotenimi : HARDENER 008 7590  
Tuotekoodi : 0087590  
Tuotteen kuvaus : Kovete.

### 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus: Maalaustyö

Vain teolliseen ja ammattikäyttöön. Tuotetta ei ole tarkoitettu kuluttajakäyttöön.

### 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

#### Valmistaja tai Jälleenmyyjä

Tikkurila Oyj  
PL 53  
01301 VANTAA  
Puhelin 020 191 2000

Tämän KTT:n : Tikkurila Oyj,  
vastuuhenkilön Tuoteturvapalvelu,  
sähköpostiosoite e-mail: productsafety@tikkurila.com


### 1.4 Häät puhelinnumero

Puhelinnumero : 112  
(24h)

#### Kansallinen neuvontaelin/Myrkytystietokeskus

Puhelinnumero : +358 (0)9 471977  
(24h)

#### Toimittaja tai Valmistaja


Puhelinnumero :  Tikkurila Oyj  
+358 20 191 2000 Ma-Pe 8-16

## KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

### 2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Tuotteen määritelmä : Seos

Luokitus asetuksen (EY) nro 1272/2008 [CLP/GHS] mukaan

 Flam. Liq. 3, H226  
Acute Tox. 4, H332  
Skin Irrit. 2, H315  
Eye Irrit. 2, H319  
Skin Sens. 1, H317  
STOT SE 3, H335  
STOT RE 2, H373

Tuote luokitellaan vaaralliseksi muutetun asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

### 2.2 Merkinnät

Varoitusmerkit



<b>Huomiosana</b>	: Varoitus
<b>Vaaralausekkeet</b>	: <ul style="list-style-type: none"> <li>☑ H226 - Syttyvä neste ja höyry.</li> <li>H332 - Haitallista hengitettynä.</li> <li>H319 - Ärsyttää voimakkaasti silmiä.</li> <li>H315 - Ärsyttää ihoa.</li> <li>H317 - Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.</li> <li>H335 - Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.</li> <li>H373 - Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.</li> </ul>
<b>Turvalausekkeet</b>	
<b>Yleiset</b>	: Ei sovelleta.
<b>Ennaltaehkäisy</b>	: <ul style="list-style-type: none"> <li>☑ P261 - Vältä sumun/höyryn/suihkeen hengittämistä.</li> <li>P280 - Käytä suojakäsineitä/vaatteita ja silmän/kasvonsuojainta.</li> <li>P284 - Käytä hengityksensuojainta jos ilmanvaihto on riittämätön.</li> <li>P210 - Suojaa kipinöitä ja avotulelta. Tupakointi kielletty.</li> </ul>
<b>Pelastustoimenpiteet</b>	: <ul style="list-style-type: none"> <li>☑ P305 + P351 - JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan.</li> <li>P302 + P352 - JOS KEMIKAALIA JOUTUU IHOLLE: Pese runsaalla vedellä ja saippualla.</li> <li>P312 - Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.</li> </ul>
<b>Varastointi</b>	: Ei sovelleta.
<b>Jäte</b>	: Ei sovelleta.
<b>Vaaralliset ainesosat</b>	: <ul style="list-style-type: none"> <li>☑ heksametyyleeni di-isosyanaatti, oligomeerit</li> <li>m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa</li> <li>heksametyleenidi-isosyanaatti</li> </ul>
<b>Lisämerkinnät</b>	: Sisältää isosyanaatteja. Voi aiheuttaa allergisen reaktion.

### 2.3 Muut vaarat

Muut vaarat, jotka eivät aiheuta luokitusta : Ei tiedossa.

## KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

### 3.2 Seokset : Seos

Tuotteen/aineesosan nimi	Tunnisteet	%	Luokitus Asetus (EY) nro 1272/2008 [CLP]	Huomautukset
☑ heksametyyleeni di-isosyanaatti, oligomeerit	REACH #: 01-2119485796-17 EC: 500-060-2 CAS: 28182-81-2	≥50 - <75	Acute Tox. 4, H332 Skin Sens. 1, H317 STOT SE 3, H335	-
2-metoksi-1-metyylietyyliasettaatti	REACH #: 01-2119475791-29 EC: 203-603-9 CAS: 108-65-6 Indeksi: 607-195-00-7	≥10 - <25	Flam. Liq. 3, H226	-
m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa	REACH #: *) EC: 215-535-7 CAS: 1330-20-7 Indeksi: 601-022-00-9	≥10 - <17	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4, H312 Acute Tox. 4, H332 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304	C
n-butyliasettaatti	REACH #: 01-2119485493-29 EC: 204-658-1 CAS: 123-86-4 Indeksi: 607-025-00-1	≥5 - <10	Flam. Liq. 3, H226 STOT SE 3, H336 EUH066	-
heksametyleenidi-isosyanaatti	REACH #: 01-2119457571-37 EC: 212-485-8 CAS: 822-06-0	≥0,1 - <0,3	Acute Tox. 4, H302 Acute Tox. 1, H330 Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 Resp. Sens. 1, H334 Skin Sens. 1, H317	2

			STOT SE 3, H335 Katso kohdasta 16 H-lausekkeiden täydelliset tekstit.	
--	--	--	--	--

☑ m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassan REACH rekisteröintinumero ovat 01-2119488216-32 ja 01-2119555267-33.

Ei sisällä lisäaineita, jotka tavarantoimittajan tämänhetkisen tietämyksen mukaan ja soveltuvina pitoisuuksina luokitellaan terveydelle tai ympäristölle vaarallisiksi tai joille on määritetty työperäinen altistumisen raja-arvo tai PBT tai vPvB ja joista tämän vuoksi pitäisi tässä osiossa ilmoittaa.

Haitalliseksi tunnetut pitoisuudet, mikäli saatavilla, on lueteltu kohdassa 8.

Aineita koskevat huomautukset, katso asetus (EY) N:o 1272/2008, Liite VI.

## KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

### 4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

- Yleiset** : Kaikissa epävarmoissa tapauksissa tai oireiden jatkuessa on hakeuduttava lääkärin hoitoon. Näytä tämä käyttöturvallisuustiedote tai etiketti lääkärille mikäli mahdollista.
- Silmäkosketus** : Poista mahdolliset piilolinssit. Huuhtelee silmät välittömästi runsaalla määrällä haaleaa vettä silmäluomia auki pitäen. Jatka huuhtelua vähintään 15 minuutin ajan. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos oireita ilmaantuu.
- Hengitystiet** : Siirrä raittiiseen ilmaan. Pidä henkilö lämpimänä ja levossa. Jos henkilö ei hengitä tai hengitys on epäsäännöllistä tai esiintyy hengityspysähdyksiä, koulutetun henkilön tulisi antaa tekohengitystä tai happea. Hakeudu lääkärin hoitoon.
- Ihokosketus** : Riisu saastuneet vaatteet ja kengät. Pese iho huolellisesti saippualla ja vedellä tai käytä sopivaksi todettua ihonpuhdistusainetta. ÄLÄ käytä liuottimia tai ohenteita. Hakeudu lääkärin hoitoon, jos oireita ilmaantuu.
- Nieleminen** : Jos on vahingossa nieltä tuotetta, huuhdellaan suu vedellä (vain jos henkilö on tajuissaan) ja otetaan välittömästi yhteyttä lääkäriin. Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja pidä lepoasennossa, jossa on helppo hengittää. Ei saa oksennuttaa.

### 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

☑ Haitallista hengitettynä.

Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

Ärsyttää ihoa.

Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

Höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa huimausta, päänsärkyä ja pahoinvointia.

Lisätietoa terveysvaikutuksista ja oireista löytyy kohdasta 11.

### 4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Ei yhtään.

## KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

### 5.1 Sammutusaineet

**Soveltuvat sammutusaineet** : Käytä sellaista sammutusainetta, joka soveltuu ympäröivän tulipalon sammutukseen. Suositellaan alkoholia kestävää vaahtoa, hiilidioksidia, jauhetta tai vesisumua.

**Soveltumattomat sammutusaineet** : Älä käytä suoraa vesisuihkua, joka voi levittää paloa.

### 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

**Aineen tai seoksen vaarat** : Syttyvä neste ja höyry. Palaessa muodostuu tiheää, mustaa savua. Altistuminen hajoamistuotteille voi olla terveydelle haitallista. Höyry/kaasu on painavampaa kuin ilma ja leviää lattiaa myöten. Höyryt saattavat kerääntyä mataliin tai suljettuihin paikkoihin tai kulkeutua huomattavia matkoja sytytyslähteestä ja leimahtaa takaisin. Viemäriin valuminen saattaa aiheuttaa tulipalon tai räjähdysvaaran.

**Palossa muodostuvia vaarallisia hajoamistuotteita** : Palaessa ja hyvin korkeissa lämpötiloissa saattaa muodostua vaarallisia hajoamistuotteita, kuten hiilimonoksidia, savua, typen oksideja, syaanivetyä ja isosyanaattiyhdisteitä.

### 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

**Erityiset suojatoiminnot palomiehille** : Siirrä säilytysastiat tulipaloalueelta, jos tähän ei liity riskiä. Jäähdytä paloalueella olevia suljettuja astioita vedellä. Sammutusvesien pääsy viemäreihin tai vesistöihin on estettävä.

**Erityiset palomiesten suojavarusteet** : Palomiesten on käytettävä asianmukaista suojaruustusta ja itsenäistä paineilmahengityslaitetta kokonaamarilla ja ylipaineella.

## KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

**6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa** : Sulje kaikki sytytyslähteet. Ei kipinöitä, tupakointia tai avotulta vaara-alueella. Vältä suoraa ihokosketusta tuotteen kanssa. Vältä höyryn tai sumun hengittämistä. Varusta kohde asianmukaisella ilmastoinnilla. Katso kohdasta 8 tiedot soveltuvista henkilösuojaimista.

**6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet** : Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.

**6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet** : Kerää vuotanut neste säiliöön palamattomalla absorboivalla aineella, kuten hiekalla, mullalla, vermikuliitilla tai piimaalla. Likaantunut alue on pestävä välittömästi sopivalla puhdistusaineella. Sopiva (palava) seos jäämien vaarattomaksi tekemiseen on esim. vesi (45 osaa) / etanoli tai isopropanoli (50 osaa) / ammoniakkiuos (d=0,880) (5 osaa). Palamaton vaihtoehto on natriumkarbonaatti (5 osaa) / vesi (95 osaa) seos. Jäteastioita ei saa sulkea ilmatiiviisti muutamaa päivää hiilidioksidin muodostumisen vuoksi. Toimita säiliö hävitettäväksi paikallisten määräysten mukaisesti (katso kohta 13.).

**6.4 Viittaukset muihin kohtiin** : Katso kohdasta 1 yhteystiedot hätätilanteita varten. Katso kohdasta 13 lisätiedot jätteenkäsittelyyn.

## KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

**7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet** : Höyryt ovat ilmaa raskaampia ja saattavat levitä lattioita pitkin. Höyryt saattavat muodostaa räjähtäviä seoksia ilman kanssa. Liian korkeiden liuotehöyrypitoisuuksien muodostumisen estämiseksi käyttöpaikalle järjestetään riittävä ilmanvaihto. Suojataan lämmönlähteiltä, kipinöiltä ja avotulelta. Kipinöivät työt ja hitsaus käyttöpaikan lähistöllä on kielletty. Sähkölaitteiden tulee olla asiaankuuluvien standardien mukaisia. Laitteistoissa ja sekoitusastioissa on käytettävä maadoituskaapeleita staattisen sähköön muodostumisen estämiseksi. Käytettävä kipinöimättömiä työkaluja.

Henkilöiden, joilla on ollut astmaa, allergioita tai kroonisia tai toistuvia hengityselinsairauksia, ei pitäisi työskennellä isosyanaattipitoisten tuotteiden kanssa. Käsiteltäessä tuotetta on vältettävä ihokosketusta sekä altistumista ruiskutussumulle tai höyrylle. Vältettävä hiontapölyn hengittämistä. Käytä asianmukaista hengityssuojainta, kun ilmastointi on riittämätön. Katso kohdasta 8 tiedot soveltuvista henkilösuojaimista. Syöminen, juominen ja tupakointi tulisi kieltää alueella, jossa tätä tuotetta käsitellään ja varastoidaan. Pese kädet ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen.

Suojattava kosteudelta ja vedeltä. Kosteuden vaikutuksesta astioihin muodostuu hiilidioksidia, joka voi aiheuttaa suljettuun astiaan painetta. Noudatettava varovaisuutta avattaessa aiemmin avattua astiaa uudelleen.

**7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet** : Varastoitava suojattuna suoralta auringonvalolta, kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa tilassa, erillään yhteensopimattomista materiaaleista (katso Kohta 10). Tupakointi kielletty. Säilytä ja käytä etäällä kuumuudesta, kipinöistä, avotulesta ja muista sytytyslähteistä. Säilytettävä tiiviisti suljettuna. Avatut astiat on suljettava huolellisesti ja pidettävä pystysuorassa vuotojen estämiseksi. Tuotteen säilyttäminen merkitsemättömissä pakkauksissa on kielletty. Sopivin varastointilämpötila on +5°C .. +25°C. Säilytettävä paikallisten säädösten mukaisesti.

### 7.3 Erityinen loppukäyttö : Ei yhtään.

## KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

### 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

#### HTP-arvot

Tuotteen/ainekosan nimi	Altistumisen raja-arvot
heksametyyleeni di-isosyanaatti, oligomeerit	<b>Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014).</b> HTP-arvot 15 min: 0,035 mg/m <sup>3</sup> , (laskettuna NCO:nä) 15 minuuttia.
2-metoksi-1-metyylietyyliasettaatti	<b>Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014). Imeytyy ihon läpi.</b> HTP-arvot 8 h: 50 ppm 8 tuntia. HTP-arvot 8 h: 270 mg/m <sup>3</sup> 8 tuntia. HTP-arvot 15 min: 100 ppm 15 minuuttia. HTP-arvot 15 min: 550 mg/m <sup>3</sup> 15 minuuttia.
m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etylibentseenin reaktiomassa	<b>Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014). Imeytyy ihon läpi.</b> HTP-arvot 15 min: 440 mg/m <sup>3</sup> 15 minuuttia. HTP-arvot 8 h: 220 mg/m <sup>3</sup> 8 tuntia. HTP-arvot 8 h: 50 ppm 8 tuntia. HTP-arvot 15 min: 100 ppm 15 minuuttia.
n-butyliasettaatti	<b>Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014).</b> HTP-arvot 8 h: 150 ppm 8 tuntia. HTP-arvot 8 h: 720 mg/m <sup>3</sup> 8 tuntia. HTP-arvot 15 min: 200 ppm 15 minuuttia. HTP-arvot 15 min: 960 mg/m <sup>3</sup> 15 minuuttia.
heksametyyleenidi-isosyanaatti	<b>Työterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysministeriö (Suomi, 3/2014).</b> HTP-arvot 15 min: 0,035 mg/m <sup>3</sup> , (laskettuna NCO:nä) 15 minuuttia. HTP-arvot 8 h: 1 mg/m <sup>3</sup> , (laskettuna CN:nä) 8 tuntia.

#### Ylisätietoja

#### Etylibentseeni

#### EU OEL (Europe, 12/2009). Imeytyy ihon läpi.

TWA: 100 ppm 8 tuntia.

TWA: 442 mg/m<sup>3</sup> 8 tuntia.

STEL: 200 ppm 15 minuuttia.

STEL: 884 mg/m<sup>3</sup> 15 minuuttia.

Tarkista kansallisesta lainsäädännöstä etylibentseenin työhygieeniset raja-arvot.

#### Suosittelvat

#### tarkkailumenetelmät

: Mikäli tämä tuote sisältää ainesosia, joille on säädetty altistusraja, saatetaan tarvita henkilökohtaista, työpaikan ilmaan kohdistuvaa tai biologista seurantaa ilmanvaihdon ja muiden valvontatoimien tehokkuuden ja/tai hengityksensuojalaitteiden tarpeen selvittämiseksi.

#### DNEL/DMEL

DNEL/DMEL-arvoja ei saatavilla.

#### PNEC

PNEC-arvoja ei saatavilla.

### 8.2 Altistumisen ehkäiseminen

#### Asiannukaiset tekniset torjuntatoimenpiteet

Henkilöiden, joilla on ollut astmaa, allergioita tai kroonisia tai toistuvia hengityselinsairauksia, ei pitäisi työskennellä isosyanaattipitoisten tuotteiden kanssa. Huolehdyttävä työpisteen riittävästä tuuletuksesta. Ilmastointilaitteiden tulee olla räjähdysuojattuja. Ruiskumaalauksessa on käytettävä eristävää suojainta, vaikka ilmanvaihto olisi hyvä. Muissa työvaiheissa on käytettävä sopivaa hengityssuojainta, jos kohdepoisto ja yleinen ilmanvaihto eivät riitä pitämään hiukkasten ja liuotinhöyryjen pitoisuuksia haitalliseksi tunnetun pitoisuusrajan alapuolella. (Katso Henkilökohtaiset suojaimet). On noudatettava työterveys- ja työsuojelulainsäädäntöä.

#### Henkilökohtaiset suojausmenetelmät

- Silmientai kasvojen suojaus** : Käytettävä silmiensuojainta, joka on suunniteltu suojaamaan nesteroiskeilta (EN166).
- Käsien suojaus** : Käytettävä hyväksytyjä kemikaalisuojakäsineitä. Käsineet tulee vaihtaa säännöllisesti ja aina kun ne ovat vahingoittuneet. Käsinevalmistajan antamia ohjeita ja tietoja käytöstä, varastoinnista, ylläpidosta ja vaihtamisesta tulee noudattaa.  
Suositeltava käsinemateriaali (EN374):  
< 1 tunti (läpäisy aika): nitrilikumi, fluorikumi  
> 8 tuntia (läpäisy aika): monikerroslaminaatti  
Ei suositella: PVC- tai luonnonkumi (lateksi) käsineet
- Ihonsuojaus** : Käytettävä sopivaa suojavaatetusta. Tuote on luokiteltu syttyväksi. Tarvittaessa on käytettävä luonnonkuiduista tai korkeita lämpötiloja kestäviä synteettistä kuiduista valmistettua antistaattista vaatetusta.
- Hengityksensuojaus** : Jos ilmanvaihto käyttöpaikalla on riittämätön, on käytettävä orgaaniselta höyryltä ja pölyltä/sumulta suojaavaa hengityssuojainta. Ruiskumaalauksessa on käytettävä eristävää suojainta, raitisilma- tai paineilmahuppua (EN12941:1998). Jos ilmanvaihto on riittävä, niin muissa työvaiheissa kuin ruiskutuksessa eristävä suojain voidaan korvata yhdistelmäsuodattimella AP, kaasu/hiukkassuodatin (EN140:1998). Viileissä, kuivissa olosuhteissa on mahdollista, että reagoimatonta isosyanaattia on maalikalvossa yli 30 tuntia levityksen jälkeen. Jos kuivahiontaa ei voida välttää, on käytettävä ilmasyötöllä varustettua hengityssuojainta (EN12941:1998). Käytä hyväksytyä/sertifioitua hengityssuojainta tai vastaavaa. Tarkista, että naamari on tiivis ja vaihda suodatin säännöllisesti.

## KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

### 9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

#### Olomuoto

**Olomuoto** : Nestemäinen.

**Väri** : Kirkas.

**Haju** : Voimakas.

**Hajukynnys** : Ei merkityksellistä tuotteen vaaran arvioinnissa.

**pH** : Ei merkityksellistä tuotteen vaaran arvioinnissa.

**Sulamis- tai jäätymispiste** : 94,96°C (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)

**Kiehumispiste ja kiehumisalue** : 136,16°C (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)

**Leimahduspiste** : 25°C (ksyleeni)

**Haihtumisnopeus** : 0,77 (butyyliasetaatti = 1) (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)

**Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)** : Ei oleellinen. Tuote on nestemäinen.

**Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja** : Alempi: 0,8% (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)  
Ylempi: 6,7% (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)

**Höyrynpaine** : 0,89 kPa [huoneen lämpötila] (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)

**Höyryntiheys** : 3,7 (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)

**Tiheys** : 1,06 g/cm<sup>3</sup>

**Liukoisuus (liukoisuudet)** : Ei liukene veteen.

**Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi** : Ei saatavilla.

Itsesyttymislämpötila	: 432°C (m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa)
Hajoamislämpötila	: Ei merkityksellistä tuotteen vaaran arvioinnissa.
Viskositeetti	: Kinemaattinen (40°C): >20,5 mm <sup>2</sup> /s >30 s [ISO 3mm cup]
Räjähätvyys	: Tuote ei sisällä räjähtäviä ainesosia.
Hapettavuus	: Ei hapettavia ainesosia läsnä.

## 9.2 Muut tiedot

Ei lisätietoja.

## KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

<b>10.1 Reaktiivisuus</b>	: Katso kohta 10.5.
<b>10.2 Kemiallinen stabiilisuus</b>	: Stabiili suositelluissa säilytys- ja käsittelyolosuhteissa (katso Kohta 7).
<b>10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus</b>	: Saattaa aiheuttaa räjähdysvaaran, kun materiaalia on ilmassa suljetussa tilassa tai laitteessa, tai materiaali altistuu kipinälle, kuumuudelle tai tulelle. Reagoi hitaasti veden kanssa, jolloin kehittyy hiilidioksidia. Suljetussa astiassa paineen muodostuminen voi johtaa astian repeytymiseen.
<b>10.4 Vältettävät olosuhteet</b>	: Vältettävä korkeita lämpötiloja ja jäätymistä. Vältä kaikkia sytytyslähteitä (kipinää tai liekkejä).
<b>10.5 Yhteensopimattomat materiaalit</b>	: Voimakkaiden lämpöä kehittävien reaktioiden estämiseksi säilytettävä erillään seuraavista aineista: hapettavat aineet vahvat hapot vahvat emäkset amiinit alkoholit
<b>10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet</b>	: Hyvin korkeissa lämpötiloissa saattaa muodostua vaarallisia hajoamistuotteita, kuten hiilimonoksidia ja -dioksidia, savua, typen oksideja jne. Palaessa muodostuu tiheää, mustaa savua. Hitsaus, jauhatus ja muu kuumassa tehtävä jo päällystetyn aineen työstäminen saattaa aiheuttaa vapaiden isosyanaattien syntymistä ja vapautumista.

## KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

### 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Tuotteelle ei ole saatavilla testituloksia.

Tuote luokitellaan vaaralliseksi muutetun asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

Altistuminen tuotteesta haihtuville liuotehöyryille suurina pitoisuuksina voi aiheuttaa hengityselimien ja limakalvojen ärsytystä sekä vaikuttaa haitallisesti munuaisiin, maksaan ja keskushermostoon. Oireina tästä voivat olla päänsärky, huimaus, väsymys, lihasheikkous, uneliaisuus ja ääritapauksissa tajunnan menetys. Toistuva altistuminen voi aiheuttaa pysyviä vaurioita hengityselimissä. Toistuva tai pitkäaikainen ihokosketus voi aiheuttaa ärsytysihottumaa. Roiskeet voivat aiheuttaa silmien ärsytystä ja ohimeneviä vaurioita. Nieleminen voi aiheuttaa pahoinvointia, ripulia ja oksentelua.

### Välitön myrkyllisyys

Tuotteen/ainekosan nimi	Tulos	Laji	Annos	Altistus
Hexametyleeni di-isosyanaatti, oligomeerit	LC50 Hengitystiet Pölyt ja höyryt	Rotta	18500 mg/m <sup>3</sup>	1 tuntia
m-ksyleenin ja o-ksyleenin ja p-ksyleenin ja etyylibentseenin reaktiomassa	LC50 Hengitystiet Höyry	Rotta	22 mg/l	4 tuntia
	LD50 Iho	Kani	1700 mg/kg	-

	LD50 Suun kautta	Rotta	4300 mg/kg	-
heksametyleenidi-isosyanaatti	LC50 Hengitystiet Pölyt ja höyryt	Rotta	124 mg/m <sup>3</sup>	4 tuntia

Haitallista hengitettynä.

#### Ärsytys/Korroosio

Ärsyttää ihoa. Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

#### Herkistyminen

Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.

Sisältää pieniä määriä herkistäviä aineita:  
heksametyleenidi-isosyanaatti

#### Perimää vaurioittava

Ei luokiteltu.

#### Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Ei luokiteltu.

#### Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Ei luokiteltu.

#### Teratogeenisyys

Ei luokiteltu.

#### Elinkohtainen myrkyllisyys – kerta-altistuminen

Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

#### Elinkohtainen myrkyllisyys – toistuva altistuminen

Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

#### Aspiraatiovaara

Ei luokiteltu.

## KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

Tuotteen ekologisia vaikutuksia ei ole testattu.

Tuotetta ei saa päästää viemäriin, vesistöön eikä maaperään.

Tuotetta ei ole luokiteltu ympäristölle vaaralliseksi asetuksen (EY) 1272/2008 mukaisesti.

**12.1 Myrkyllisyys** : Ei erityisiä tietoja.

Ei saatavilla.

**12.2 Pysyvyys ja hajoavuus** : Ei erityisiä tietoja.

#### 12.3 Biokertyvyys

Tuotteen/ainesosan nimi	LogP <sub>ow</sub>	Biokertyvyystekijä [BCF]	Mahdollisesti aiheuttava
heksametyleenidi-isosyanaatti	0,02	57,63	alhainen

#### 12.4 Liikkuvuus maaperässä

Maaperä/vesi-kerroin (K<sub>oc</sub>) : Ei saatavilla.

Kulkeutuvuus : Ei saatavilla.

#### 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

PBT : Ei sovelleta.

vPvB : Ei sovelleta.



**12.6 Muut haitalliset vaikutukset** : Ei saatavilla.

## KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

### 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuote

**Hävitysmenetelmät** : Tyhjien säiliöiden jäämät on neutraloitava puhdistusaineella (katso kohta 6). Nestemäinen jäte ja pesuliuokset ovat vaarallisia jätteitä eikä niitä saa päästää viemäriin. Jätteet kerätään ja hävitetään voimassa olevan ympäristölainsäädännön, - lupien ja paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti. Liuotinvapaa, kovettunut maali- ja maalausjäte voidaan yleensä toimittaa kaatopaikalle. Nestemäinen jäte tulee toimittaa vaarallisten jätteiden keräyspisteeseen tai muualle vastaavaan paikkaan vaarallisena jätteenä käsiteltäväksi.

**Euroopan jäteluettelo (EWC)**

Jätekoodi	Jätteen merkintä
08 01 11*	maali- ja lakkajätteet, jotka sisältävät orgaanisia liuottimia tai muita vaarallisia aineita

Jos tätä tuotetta sekoitetaan muihin jätteisiin, alkuperäinen jätekoodi ei välttämättä enää päde ja soveltuva koodi tulisi antaa. Lisätietoja varten, ota yhteyttä paikalliseen jätteenkäsittelyviranomaiseen.

**Pakkaaminen**

**Hävitysmenetelmät** : Tyhjät, kuivat myyntipakkaukset voidaan toimittaa järjestettyyn pakkausten kierrätykseen tai tällaisen mahdollisuuden puuttuessa yleiselle kaatopaikalle.

**Erityiset varotoimenpiteet** : Ei yhtään.

## KOHTA 14: Kuljetustiedot

	ADR/RID	IMDG	IATA
<b>14.1 YK-numero</b>	UN1263	UN1263	UN1263
<b>14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi</b>	MAALIEN KALTAISET AINEET	PAINT RELATED MATERIAL	PAINT RELATED MATERIAL
<b>14.3 Kuljetuksen vaaraluokka</b>	3	3	3
<b>14.4 Pakkausryhmä</b>	III	III	III
<b>14.5 Ympäristövaarat</b>	Ei.	No.	No.
<b>Lisätietoja</b>	<u>Erityismääräyksiä</u> 640 (E) <u>Tunnelikoodi</u> (D/E)	<u>Emergency schedules (EmS)</u> F-E,S-E	-

**14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle** : **Kuljettaminen käyttäjän tiloissa:** kuljeta aina suljetuissa astioissa, jotka ovat pystyasennossa ja kiinnitettynä. Varmista, että tuotetta kuljettavat henkilöt tietävät miten toimia onnettomuus- ja vuototilanteissa.

**14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti** : Ei saatavilla.

**KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot****15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö**

EY:n asetus (EY) nro. 1907/2006 (REACH)

Muut EU-määräykset

Euroopan Unionin luettelo : Kaikki aineet on joko luetteloitu tai vapautettu luettelointivelvoitteesta.

15.2 : Tämä tuote sisältää ainesosia, joiden kemiallista turvallisuutta ei ole vielä arvioitu.  
**Kemikaaliturvallisuusarviointi****KOHTA 16: Muut tiedot**

Ilmaisee tiedon, joka on muuttunut edellisestä julkaistusta versiosta.

Lyhenteet

: ATE = Uudet luokituksen raja-arvot  
 CLP = Asetus kemikaalien luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta [asetus (EU) No. 1272/2008]  
 DMEL = Johdettu vähimmäisvaikutustaso  
 DNEL = Johdettu vaikutukseton altistumistaso  
 EUH-lausekkeet = CLP:n lisävaaralausekkeet  
 PBT = Pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen  
 PNEC = Arvioitu vaikutukseton pitoisuus  
 RRN = REACH Rekisteröintinumero  
 vPvB = Erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä

Asetuksen (EY) nro. 1272/2008 [CLP/GHS] mukaisen luokituksen johtamiseen käytetty menetelmä

**Luokitus****Perustelu**

Flam. Liq. 3, H226  
 Acute Tox. 4, H332  
 Skin Irrit. 2, H315  
 Eye Irrit. 2, H319  
 Skin Sens. 1, H317  
 STOT SE 3, H335  
 STOT RE 2, H373

Testitulosten perusteella  
 Laskentamenetelmä  
 Laskentamenetelmä  
 Laskentamenetelmä  
 Laskentamenetelmä  
 Laskentamenetelmä  
 Laskentamenetelmä

Lyhennettyjen H-lausekkeiden täydellinen teksti

: H226 Syttyvä neste ja höyry.  
 H302 Haitallista nieltynä.  
 H304 Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin.  
 H312 Haitallista joutuessaan iholle. (dermal)  
 H315 Ärsyttää ihoa.  
 H317 Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion.  
 H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.  
 H330 Tappavaa hengitettynä.  
 H332 Haitallista hengitettynä.  
 H332 Haitallista hengitettynä. (inhalation)  
 H334 Voi aiheuttaa hengitettynä allergia- tai astmaoireita tai hengitysvaikeuksia.  
 H335 Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.  
 H336 Saattaa aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.  
 H373 Saattaa vahingoittaa elimiä pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa.

Luokitusten täydelliset tekstit [CLP/GHS]

: Acute Tox. 1, H330 VÄLITÖN MYRKYLLISYYS (hengitys) - Katgoria 1  
 Acute Tox. 4, H302 VÄLITÖN MYRKYLLISYYS (suun kautta) - Katgoria 4  
 Acute Tox. 4, H312 VÄLITÖN MYRKYLLISYYS (ihon kautta) - Katgoria 4  
 Acute Tox. 4, H332 VÄLITÖN MYRKYLLISYYS (hengitys) - Katgoria 4  
 Asp. Tox. 1, H304 ASPIRAATIOVAARA - Katgoria 1  
 EUH066 Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.  
 Eye Irrit. 2, H319 VAKAVA SILMÄVAURIO/SILMÄ-ÄRSYTYS - Katgoria 2  
 Flam. Liq. 3, H226 SYTTYVÄT NESTEET - Katgoria 3  
 Resp. Sens. 1, H334 HENGITYSTEITÄ HERKISTÄVÄ - Katgoria 1  
 Skin Irrit. 2, H315 IHOSYÖVYTTÄVYYS/IHOÄRSYTYS - Katgoria 2  
 Skin Sens. 1, H317 IHOA HERKISTÄVÄ - Katgoria 1  
 STOT RE 2, H373 ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS - TOISTUVA ALTISTUMINEN - Katgoria 2

STOT SE 3, H335

ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS - KERTA-  
ALTISTUMINEN (Hengitysteiden ärsytys) - Katgoria 3  
STOT SE 3, H336  
ELINKOHTAINEN MYRKYLLISYYS - KERTA-  
ALTISTUMINEN (Narkoottiset vaikutukset) - Katgoria 3Julkaisupäivä/  
Tarkistuspäivä : 20-01-2016

Edellinen päiväys : 20-03-2015

Versio : 2

**Huomautus lukijalle**

Tämä käyttöturvallisuustiedote on laadittu asetuksen (EY) N:o 1907/2006 (REACH) liitteen II mukaisesti. Tiedot perustuvat tämänhetkiseen tietämykseen ja voimassaoleviin kansallisiin ja EU-säädöksiin. Käyttöturvallisuustiedote antaa ohjeita tuotteen turvalliseen käyttöön ja käsittelyyn. Sen tietoja ei tule käsittää takuiksi tuotteen teknisistä ominaisuuksista.